



## POSLOVNE STATISTIKE

### Turizam, prosinac 2023.

U Bosni i Hercegovini u mjesecu prosincu 2023. turisti su ostvarili 111.240 posjeta, što je više za 5,5% u odnosu na studeni 2023. i za 8,1% više u odnosu na prosinac 2022. godine. Turisti su ostvarili 213.936 noćenja, što je više za 2,9% u odnosu na studeni 2023. i za 5,0% više u odnosu na prosinac 2022. godine. U ukupno ostvarenom broju noćenja učešće domaćih turista je 40,8% dok je 59,2% učešće stranih turista.

Broj noćenja domaćih turista veći je za 12,5% u odnosu na studeni 2023. i veći za 3,6% u odnosu na prosinac 2022. godine. Broj noćenja stranih turista manji je za 2,9% u odnosu na studeni 2023. i veći za 6,0% u odnosu na prosinac 2022. godine.

U strukturi noćenja stranih turista u prosincu 2023. najviše noćenja ostvarili su turisti iz Hrvatske (27,0%), Srbije (13,8%), Slovenije (8,9%), Turske (7,0%), Austrije (4,4%), Njemačke (3,9%), Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata sa po (3,7%), što je ukupno 72,4%. Turisti iz ostalih zemalja ostvarili su 27,6% noćenja.

Što se tiče duljine boravka stranih turista u našoj zemlji, na prvom mjestu su turisti iz Novog Zelanda sa 5,2 noći, Brazil sa 4,6 noći, Katara sa 4,3 noći, Egipat 3,8 noći, Grčka sa 3,7 noći te Ujedinjeni Arapski Emirati i Kipar sa po 3,5 noći u prosjeku.

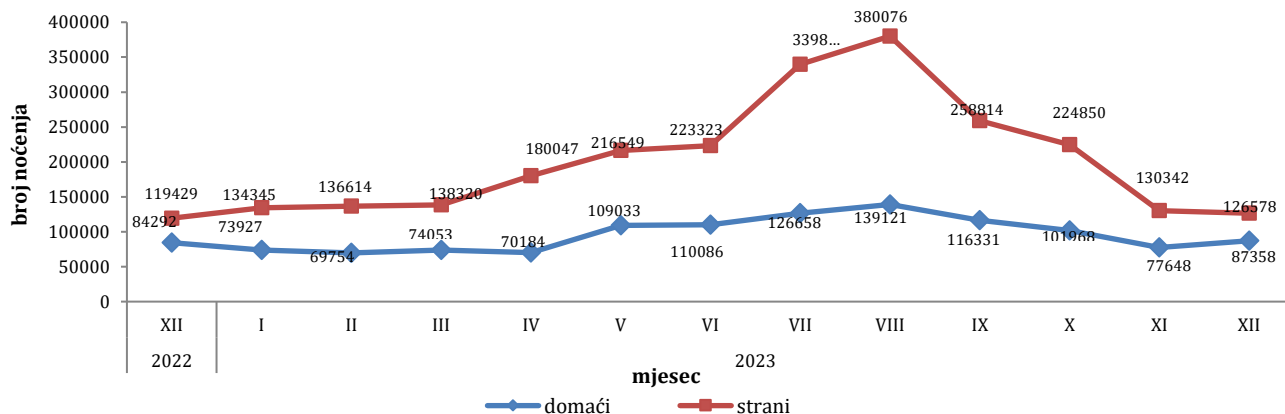
Turistima je u prosincu 2023. u Bosni i Hercegovini bilo na raspolaganju 18.527 soba, apartmana i mjesta za kampiranje što je što je za 0,8% manje u odnosu na prosinac 2022. i 40.669 raspoloživa kreveta što je više za 0,2% u odnosu na isti mjesec 2022. godine.

U prosincu 2023. u okviru djelatnosti - Hoteli i sličan smještaj turistima je bilo na raspolaganju ukupno 17.247 soba i apartmana što je za 0,6% više u odnosu na prosinac 2022. i 36.482 kreveta što je za 1,7% više u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Neto stopa iskorištenosti soba u prosincu 2023. iznosila je 26,7%, a stalnih kreveta 18,0%, dok je u prosincu 2022. stopa iskorištenosti soba iznosila 24,9%, a stalnih kreveta 17,4%.

Prema vrsti smještajnog objekta najveći broj noćenja ostvaren je u okviru djelatnosti Hoteli i sličan smještaj sa učešćem od 94,7%.

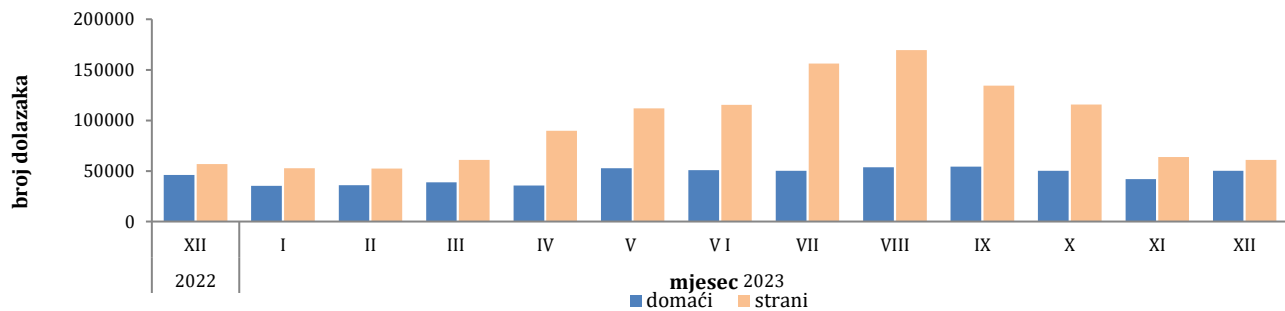
Grafikon 1: Noćenja turista po mjesecima za razdoblje prosinac 2022. - prosinac 2023.



**Tablica 1: Dolasci i noćenja turista**

	Dolasci					Noćenja					XII 2023	
	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
<b>UKUPNO</b>	<b>102892</b>	<b>105446</b>	<b>111240</b>	<b>105,5</b>	<b>108,1</b>	<b>203.721</b>	<b>207990</b>	<b>213936</b>	<b>102,9</b>	<b>105,0</b>	<b>100,0</b>	<b>1,9</b>
<b>Domaći turisti</b>	46114	41793	50190	120,1	108,8	84292	77648	87358	112,5	103,6	40,8	1,7
<b>Strani turisti</b>	56778	63653	61050	95,9	107,5	119429	130342	126578	97,1	106,0	59,2	2,1

\* konačan podatak

**Grafikon 2: Dolasci turista po mjesecima za razdoblje prosinac 2022. - prosinac 2023.**

**Tablica 2: Dolasci i noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta**

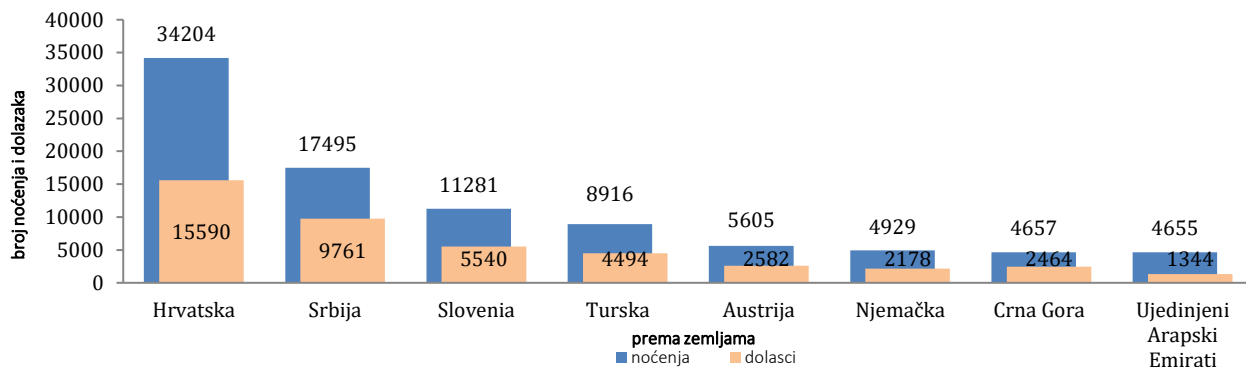
	Dolasci					Noćenja					XII 2023	
	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
<b>Strani turisti</b>	<b>56.778</b>	<b>63.653</b>	<b>61.050</b>	<b>95,9</b>	<b>107,5</b>	<b>119.429</b>	<b>130.342</b>	<b>126.578</b>	<b>97,1</b>	<b>106,0</b>	<b>100,0</b>	<b>2,1</b>
Albanija	217	506	220	43,5	101,4	406	1.268	519	40,9	127,8	0,4	2,4
Austrija	2.178	1.529	2.582	168,9	118,5	4.901	2.940	5.605	190,6	114,4	4,4	2,2
Belgija	208	189	161	85,2	77,4	475	362	365	100,8	76,8	0,3	2,3
Bugarska	392	345	498	144,3	127,0	978	691	1.044	151,1	106,7	0,8	2,1
Crna Gora	2.380	2.776	2.464	88,8	103,5	4.251	5.406	4.657	86,1	109,6	3,7	1,9
Češka	168	307	154	50,2	91,7	384	610	346	56,7	90,1	0,3	2,2
Danska	101	102	89	87,3	88,1	243	214	234	109,3	96,3	0,2	2,6
Estonija	7	9	5	55,6	71,4	11	19	13	68,4	118,2	0,0	2,6
Finska	23	62	32	51,6	139,1	46	172	71	41,3	154,3	0,1	2,2
Francuska	370	435	420	96,6	113,5	810	909	962	105,8	118,8	0,8	2,3
Grčka	149	345	102	29,6	68,5	282	692	381	55,1	135,1	0,3	3,7
Nizozemska	372	490	446	91,0	119,9	924	1.405	933	66,4	101,0	0,7	2,1
Hrvatska	13.148	11.878	15.590	131,3	118,6	29.823	30.265	34.204	113,0	114,7	27,0	2,2
Irska	82	130	71	54,6	86,6	209	335	151	45,1	72,2	0,1	2,1
Island	0	96	8	8,3	0,0	0	116	11	9,5	0,0	0,0	1,4
Italija	1.098	1.335	1.075	80,5	97,9	2.635	3.430	2.208	64,4	83,8	1,7	2,1
Cipar	11	12	13	108,3	118,2	23	21	45	214,3	195,7	0,0	3,5
Latvija	7	10	4	40,0	57,1	15	22	5	22,7	33,3	0,0	1,3
Litva	12	29	25	86,2	208,3	16	81	56	69,1	350,0	0,0	2,2
Luksemburg	62	31	71	229,0	114,5	123	68	227	333,8	184,6	0,2	3,2
Mađarska	506	429	542	126,3	107,1	1.102	813	997	122,6	90,5	0,8	1,8
Malta	15	170	25	14,7	166,7	28	288	39	13,5	139,3	0,0	1,6
Norveška	123	119	99	83,2	80,5	245	246	167	67,9	68,2	0,1	1,7
Njemačka	2.179	1.867	2.178	116,7	100,0	5.010	4.018	4.929	122,7	98,4	3,9	2,3

(nastavak na sljedećoj strani)

	Dolasci					Noćenja					XII 2023	
	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
Poljska	328	332	280	84,3	85,4	704	751	664	88,4	94,3	0,5	2,4
Portugal	28	86	47	54,7	167,9	81	222	110	49,5	135,8	0,1	2,3
Rumunjska	217	252	146	57,9	67,3	513	565	317	56,1	61,8	0,3	2,2
Rusija	902	602	624	103,7	69,2	1.503	1.069	1.185	110,9	78,8	0,9	1,9
Sjeverna Makedonija	713	956	1.184	123,8	166,1	1.770	1.883	2.269	120,5	128,2	1,8	1,9
Slovačka	117	677	449	66,3	383,8	195	1.169	892	76,3	457,4	0,7	2,0
Slovenija	5.088	5.047	5.540	109,8	108,9	10.596	10.987	11.281	102,7	106,5	8,9	2,0
Srbija	9.391	9.156	9.761	106,6	103,9	16.472	16.608	17.495	105,3	106,2	13,8	1,8
Španjolska Švicarska (uključujući Lihtenštajn)	153	280	244	87,1	159,5	348	618	774	125,2	222,4	0,6	3,2
Švedska	445	314	353	112,4	79,3	950	680	730	107,4	76,8	0,6	2,1
Turska	3.348	9.073	4.494	49,5	134,2	6.446	14.460	8.916	61,7	138,3	7,0	2,0
Ujedinjena Kraljevina	538	663	758	114,3	140,9	1.262	1.723	1.849	107,3	146,5	1,5	2,4
Ukrajina	198	115	137	119,1	69,2	334	296	336	113,5	100,6	0,3	2,5
Ostale europske zemlje	125	240	174	72,5	139,2	267	609	481	79,0	180,1	0,4	2,8
Egipat	60	24	29	120,8	48,3	160	119	109	91,6	68,1	0,1	3,8
Južnoafrička Republika	9	8	8	100,0	88,9	14	11	9	81,8	64,3	0,0	1,1
Ostale afričke zemlje	85	131	124	94,7	145,9	205	333	210	63,1	102,4	0,2	1,7
Kanada	108	171	173	101,2	160,2	343	389	418	107,5	121,9	0,3	2,4
SAD	911	1.947	920	47,3	101,0	2.034	4.815	2.231	46,3	109,7	1,8	2,4
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	26	31	22	71,0	84,6	88	67	53	79,1	60,2	0,0	2,4
Brazil	87	202	52	25,7	59,8	169	535	241	45,0	142,6	0,2	4,6
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	125	363	100	27,5	80,0	214	905	220	24,3	102,8	0,2	2,2
Bahrein	173	21	36	171,4	20,8	504	73	95	130,1	18,8	0,1	2,6
Indija	197	124	123	99,2	62,4	364	228	292	128,1	80,2	0,2	2,4
Iran	39	9	16	177,8	41,0	101	22	37	168,2	36,6	0,0	2,3
Izrael	71	58	26	44,8	36,6	163	110	68	61,8	41,7	0,1	2,6
Japan	31	86	53	61,6	171,0	102	129	98	76,0	96,1	0,1	1,8
Južna Koreja	124	582	323	55,5	260,5	195	660	353	53,5	181,0	0,3	1,1
Katar	97	48	126	262,5	129,9	192	163	545	334,4	283,9	0,4	4,3
Kina	718	2.744	1.876	68,4	261,3	1.403	4.232	2.961	70,0	211,0	2,3	1,6
Kuvajt	107	137	193	140,9	180,4	275	488	591	121,1	214,9	0,5	3,1
Malezija	2.007	1.779	1.037	58,3	51,7	2.208	2.068	1.189	57,5	53,8	0,9	1,1
Oman	287	213	164	77,0	57,1	685	495	397	80,2	58,0	0,3	2,4
Saudijska Arabija	322	966	420	43,5	130,4	893	2.307	926	40,1	103,7	0,7	2,2
Ujedinjeni Arapski Emirati	3.180	554	1.344	242,6	42,3	9.892	1.592	4.655	292,4	47,1	3,7	3,5
Ostale azijske zemlje	1.587	1.526	1.599	104,8	100,8	2.603	2.364	2.490	105,3	95,7	2,0	1,6
Australija	140	208	226	108,7	161,4	277	731	740	101,2	267,1	0,6	3,3
Novi Zeland	18	19	24	126,3	133,3	52	61	124	203,3	238,5	0,1	5,2
Ostale zemlje Oceanije	23	114	77	67,5	334,8	72	150	110	73,3	152,8	0,1	1,4

\*konačan podatak

**Grafikon 3: Noćenja i dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta, prosinac 2023.**



**Tablica 3: Dolasci i noćenja turista prema KD BiH <sup>1)</sup>**

	Dolasci					Noćenja					XII 2023
	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XI 2023	XII 2023	Indeksi XII 2023 XI 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	Struktura noćenja u %
<b>UKUPNO</b>	<b>102892</b>	<b>105446</b>	<b>111240</b>	<b>105,5</b>	<b>108,1</b>	<b>203721</b>	<b>207990</b>	<b>213936</b>	<b>102,9</b>	<b>105,0</b>	<b>100,0</b>
Hoteli i sličan smještaj	99833	102333	107869	105,4	108,0	192879	196683	202704	103,1	105,1	94,7
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	2268	2403	2709	112,7	119,4	5487	5056	6353	125,7	115,8	3,0
Kampovi i prostori za kampiranje	212	58	178	306,9	84,0	411	78	244	312,8	59,4	0,1
Ostali smještaj	579	652	484	74,2	83,6	4944	6173	4635	75,1	93,8	2,2
<b>Domaći turisti</b>	<b>46114</b>	<b>41793</b>	<b>50190</b>	<b>120,1</b>	<b>108,8</b>	<b>84292</b>	<b>77648</b>	<b>87358</b>	<b>112,5</b>	<b>103,6</b>	<b>40,8</b>
Hoteli i sličan smještaj	44473	39939	48229	120,8	108,4	77368	70232	80353	114,4	103,9	37,6
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	1226	1320	1637	124,0	133,5	2592	2263	3296	145,6	127,2	1,5
Kampovi i prostori za kampiranje	15	11	20	181,8	133,3	24	11	41	372,7	170,8	0,0
Ostali smještaj	400	523	304	58,1	76,0	4308	5142	3668	71,3	85,1	1,7
<b>Strani turisti</b>	<b>56778</b>	<b>63653</b>	<b>61050</b>	<b>95,9</b>	<b>107,5</b>	<b>119429</b>	<b>130342</b>	<b>126578</b>	<b>97,1</b>	<b>106,0</b>	<b>59,2</b>
Hoteli i sličan smještaj	55360	62394	59640	95,6	107,7	115511	126451	122351	96,8	105,9	57,2
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	1042	1083	1072	99,0	102,9	2895	2793	3057	109,5	105,6	1,4
Kampovi i prostori za kampiranje	197	47	158	336,2	80,2	387	67	203	303,0	52,5	0,1
Ostali smještaj	179	129	180	139,5	100,6	636	1031	967	93,8	152,0	0,5

12)Klasifikacija djelatnost Bosne i Hercegovine BiH 2010

\*konačan podatak

**Tablica 4: Dolasci i noćenja turista prema načinu dolaska**

	Individualno						Organizirano					
	Dolasci			Noćenja			Dolasci			Noćenja		
	XII 2022*	XII 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XII 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XII 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022	XII 2022*	XII 2023	Indeksi XII 2023 XII 2022
<b>UKUPNO</b>	<b>84.708</b>	<b>92.840</b>	<b>109,6</b>	<b>162.459</b>	<b>178.259</b>	<b>109,7</b>	<b>18.184</b>	<b>18.400</b>	<b>101,2</b>	<b>41.262</b>	<b>35.677</b>	<b>86,5</b>
Domaći turisti	40.982	44.676	109,0	72.922	77.453	106,2	5.132	5.514	107,4	11.370	9.905	87,1
Strani turisti	43.726	48.164	110,1	89.537	100.806	112,6	13.052	12.886	98,7	29.892	25.772	86,2

\*konačan podatak

## METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

### Cilj statističkog istraživanja

Cilj statističkog istraživanja je praćenje turističke aktivnosti u komercijalnim smještajnim objektima i osiguravanje međunarodno usporedivih podataka statistike turizma u BiH u skladu sa važećom EU regulativom za statistiku turizma.

### Jedinice posmatranja

Jedinice posmatranja su svi poslovni subjekti/pravna osobe koje su prema glavnoj djelatnosti registrirane da obavljaju djelatnost pružanja smještaja (oblast 55 - KD BiH 2010), fizičke osobe te domaćinstva koja iznajmljuju smještajne objekte turistima.

Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Europskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2.

### Obuhvat

Izveštajne jedinice su svi poslovni subjekti (poduzeća, obrtnici, zadruge, ustanove, udruge itd.) i njihove jedinice u sastavu koji su prema KD BiH 2010 registrovani u granama: 55.1 (hoteli i sličan smještaj), 55.2 (odmarališta i slični objekti za kraći odmor), 55.3 (kampovi i prostori za kampiranje), 55.9 (ostali nekategorizirani smještaj); zdravstvene ustanove u kojima osobe same snose naknadu za medicinsku rehabilitaciju odnosno svoj boravak; poslovni subjekti koji se bave posredovanjem smještaja gostiju u: seljačkim kućanstvima, kućama, kampovima, apartmanima i sobama, koje neposredno iznajmljuju građani/kućanstva. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem.

### Izvor i metoda prikupljanja

Podaci o turističkom prometu (broj dolazaka i noćenja turista) te smještajnim kapacitetima prikupljaju se redovitim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovu evidencija u knjigama gostiju, pružanja smještajnih usluga turistima ili samo posreduju u pružanju tih usluga.

### Revizija podataka

Redovita priopćenja turizma objavljuju se u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne/prve rezultate sve dok se ne objave konačni podaci.

Prva redovita revizija podataka podrazumijeva da se pri publiciranju podataka za naredni mjesec revidiraju objavljeni podaci iz predhodnog mjeseca (t-1) u skladu sa informacijama dostavljenim od strane izveštajne jedinice. Druga redovira revizija prethodno publiciranih podataka je godišnja revizija, koja obuhvata sve nastale promjene podataka dostavljene nakon prve revizije, kako bi se osigurala točnost objavljenih podataka.

U priopćenju je jasno nazočeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. Ukoliko se uvode novi statistički standardi i koncepti, vrše izmjene u metodologiji istraživanja neophodno je izvršiti reviziju podataka da bi se osigurala dosljednost i usporedivost podataka ranijih historijskih serija i novih serija podataka.

O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim mjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH ([www.bhas.gov.ba](http://www.bhas.gov.ba)).

### Definicije

**Turizam** je aktivnost osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne dulje od jedne godine, u bilo koje svrhe uključujući poslovne, razonodu ili bilo koju osobnu svrhu, osim u svrhu zapošljavanja kod poslovnog subjekta sa sjedištem u mjestu posjeta.

**Turist** je svaka osoba koja u mjestu izvan svog prebivališta, provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista, radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. Turist se registrira u svakom objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene objekta, dolazi do njegovog ponovnog prijavljivanja, i tako se udvostručuju podaci. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

**Prebivalište** je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi.

**Domaći turista** je svaka osoba sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja u nekom mjestu u Bosni i Hercegovini izvan mjesta svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista.

**Strani turista** je svaka osoba sa prebivalištem izvan Bosne im Hercegovine koja privremeno boravi u Bosni i Hercegovini i provede najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista.

**Dolasci turista** su broj osoba (turista) koje su došle i prijavile svoj boravak u objektu koji pruža uslugu smještaja.

**Noćenja turista** je svaka registrovana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja.

**Smještajni kapaciteti** prikazuju se kao broj soba, apartmana, mjesta za kampiranje i broj stalnih kreveta.

**Stalnim krevetima** smatraju se postelje koje su redovno spremljene za iznajmljivanje gostima.

**Stopa popunjenosti kreveta** (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja ostvarenih noćenja sa brojem raspoloživih kreveta i brojem dana u kojem su kreveti bili dostupni za korištenje. Podatak je izražen kao postotak.

**Stopa popunjenosti soba** (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja korištenih soba sa ukupnim brojem raspoloživih soba. Podatak je izražen kao postotak.

**Način dolaska** odnosi se na organizaciju boravka turista u objektu za smještaj. Ovisno o organizaciji putovanja može biti : individualno ili organizirano ( preko posrednika - putničke agencije ili druge organizacije koja se bavi posredovanjem u turizmu).

## Znakovi

\* podaci za predhodni period su revidirani

- nema pojave

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: [bhas@bhas.gov.ba](mailto:bhas@bhas.gov.ba) | Internetska stranica: [www.bhas.gov.ba](http://www.bhas.gov.ba)

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, pomoćnik ravnateljice za poslovne statistike

Vesna Čužić, ravnateljica

Priopćenje priredila: Azra Bander Demirović



Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.